

Кәсіптік стандарт: «Автожол құрылысының табиғатты қорғау қызметі»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Автожол құрылысының табиғатты қорғау қызметі" кәсіби стандарты "Кәсіби біліктілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 5-бабының 5-тармағына және Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 7 қыркүйектегі № 377 бұйрығымен бекітілген "Кәсіптік стандарттарды әзірлеу және (немесе) өзектендіру қағидаларына" сәйкес әзірленді, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда кадрлар даярлауға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіби біліктіліктерін тануға және ұйымдар мен кәсіпорындардағы қызметкерлерді басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуге қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат;

2) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі мен дербестілігі өлшемдеріне қарай сараланатын қызметкердің даярлығы мен құзыретінің деңгейіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) біліктілік – қызметкердің кәсіби даярлық дәрежесі, жұмыстың белгілі бір күрделілік дәрежесін орындау үшін қажетті білімнің, іскерліктің және дағдының болуы;

4) дағды – кәсіптік тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдану қабілеті;

5) машық – кәсіптік міндет шеңберінде жекелеген бірлі-жарым іс-әрекетті физикалық тұрғыдан және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті;

6) мамандық – жеке тұлға жүзеге асыратын және оны орындау үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін кәсіп түрі;

7) құзыреттілік – еңбек функциясын құрайтын бір немесе бірнеше кәсіби міндеттерді орындауға мүмкіндік беретін дағдыларды қолдану қабілеті;

8) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік пен құзыреттілік деңгейіне, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

9) салалық біліктілік шеңбері – Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіптер жіктеуішін, экономикалық қызмет түрлерінің жіктеуішін ескере отырып, ұлттық біліктілік шеңбері негізінде әзірленетін және орындалатын жұмыстардың күрделілігіне және саладағы пайдаланылатын білімдердің, іскерліктер мен құзыреттердің сипатына қарай деңгейлер бойынша маманның біліктілігіне қойылатын талаптарды жіктейтін құжат;

10) ақпараттық білім беру – білім беру ұйымдарынан және білім беру қызметтерін көрсететін ұйымдардан тыс күнделікті қызмет барысында алынатын және оқыту нәтижелерін растайтын құжат берілмейтін білім беру түрі;

11) бейресми білім беру – оқу орнын, мерзімдері мен нысанын есепке алмай көрсетілетін білім беру қызметтерін ұсынатын және оқыту нәтижелерін растайтын құжатты берумен сүйемелденетін ұйымдар жоспарлаған, ұйымдастырған және жүзеге асыратын білім беру түрі;

12) кәсіптік топ (кәсіптік қызмет саласы) – жалпы интеграциялық негізі (мақсаты, нысандары, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) бар және оларды орындау үшін еңбек функциялары мен құзыреттерінің ұқсас жиынтығын болжайтын саланың еңбек қызметі түрлерінің жиынтығы.

13) кәсіптік кіші топ (еңбек қызметінің түрі) – кәсіптік топтың бөлігі, еңбек функцияларының тұтас жиынтығымен және оларды орындау үшін қажетті құзыреттермен қалыптастырылған кәсіптер жиынтығы.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;

2) БТБА – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 17) тармақшасына сәйкес бекітілген жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

3) ЭҚТЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;

4) БА – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 17) тармақшасына сәйкес бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

5) ТжОБ – техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім;

6) КС – кәсіби стандарт;

7) БХСК – білім берудің халықаралық стандартты классификациясы.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Автожол құрылысының табиғатты қорғау қызметі

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43999015

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

R Өнер, ойын-сауық және демалыс

91 Кітапханалардың, архивтердің, музейлердің және өзге де мәдениет саласындағы қызметтер

91.0 Кітапханалардың, архивтердің, музейлердің және өзге де мәдениет саласындағы қызметтер

91.04 Ботаникалық бақтардың, хайуанаттар бақтары мен табиғи қорықтардың қызметі

91.04.2 Табиғи қорықтар қызметі, жабайы табиғатты қорғау

F Құрылыс

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.9 Өзге де мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.99 Басқа топтамаларға кірмеген өзге де мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.99.9 Арнайы біліктілігі талап ететін өзге де құрылыс жұмыстары

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Автожол және әуеайлақ құрылысы саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, автожол құрылысының табиғатты қорғау қызметі бөлігінде, сондай-ақ жұмыскерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың технигі - 4 СБШ-нің деңгейі

2) Автожол жобаларының Эколог-зертханашысы - 3 СБШ-нің деңгейі

3) Гидротехник - 4 СБШ-нің деңгейі

4) Қоршаған ортаны қорғау инспекторы - 5 СБШ-нің деңгейі

5) 2133-1-003 Инженер-эколог - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың технигі»:

Топтың коды:	3114-1		
Қызмет атауының коды:	3114-1-002		
Кәсіптің атауы:	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың технигі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БА, "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 болып тіркелді). Параграф 105, 626-тармақ, техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Экология және табиғатты қорғау қызметі (түрлері бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Техникалық және кәсіптік (орта арнайы, орта кәсіптік) білімінің болуы: санаты жоқ техник: жұмыс өтіліне талап қойылмайды II санатты техник: санаты жоқ техник лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; I санатты техник: II санатты техник лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Білім беру ұйымының базасында біліктілікті арттыру курстары немесе ұйымда (кәсіпорында) оқыту; "skills.еnбек.kz" платформасында кадрларды даярлау мен қайта даярлаудың қысқа мерзімді курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3114-1-010 - Экологиялық қауіпсіздік жөніндегі техник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Табиғи кешендерді қорғау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. табиғи кешендерді қорғау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Өткізу қорықтық-режимдік және өртке қарсы іс-шаралар;	
Еңбек функциясы 1: табиғи кешендерді қорғау			

	<p>Дағды 1: Табиғи кешендерді қорғау қағидаларын сақтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Экологиялық бақылаудың түрлерін, объектілерін, нысандары мен әдістерін анықтау; 2. Мақсаттар үшін патрульдеу жүргізу қорық режимінің бұзылуының өрттің және өрттің алдын алу, анықтау және жолын кесу; 3. Аншлағтардың, тоқсандық, шекаралық, визирлік сақталуын қадағалау, учаскелік, межевтік және басқа да белгілердің, көпірлердің, өрт-бақылау пункттерінің, телефон желілерінің, басқа да объектілердің; орман шаруашылығы және өртке қарсы мақсаттағы; 4. Сеніп тапсырылған мүлікті, қызметтік және басқа да материалдық құндылықтарды жарамды күйде ұстауға және олардың сақталуын қамтамасыз етуге; 5. Айналма немесе өзге бекітілген аумақта белгіленген күзет режимін сақтау аумақтар. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шекаралар, топографиялық, ландшафттық және орман өсіру жағдайлары мен ерекшеліктері айналма аумақтар; 2. Жақын маңдағы өрт-бақылау пункттерінің, полиция бекеттері мен бөлімшелерінің орналасқан жерлері; 3. Қолданыстағы аңшылық, әуесқойлық және спорттық балық аулау ережелері; 4. Мемлекеттік табиғи қорықты қорғау режимі және ол туралы ереже; 5. Ормандардағы өрт қауіпсіздігінің қолданыстағы ережелері; 6. Қорықты бұзғаны үшін тәртіптік, материалдық, әкімшілік және қылмыстық жауаптылықтың белгіленген нормалары нұсқаулықтар, бұйрықтар, өкімдер және басқа да басшылық құжаттар. 7. "Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің", сондай-ақ еңбекті қорғау мен қауіпсіздіктің мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілердің талаптары"; 8. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптары; 9. Жұмыстарды жүргізу кезінде өндірістік санитария бойынша жұмысты ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқауларды сақтау; 10. Ішкі еңбек тәртібін сақтау.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Өткізу қорықтық-режимдік және өртке қарсы іс-шаралар;</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Қолдану бойынша жағдайды талдау және бағалау ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды сақтау мақсатында тиісті өртке қарсы іс-шаралар кешендер;</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу қорық режимін және ормандардағы өрт қауіпсіздігі ережелерін бұзудың алдын алу бойынша халықты; 2. Қорық міндеттерін орындауға байланысты есепке алу және түгендеу жұмыстарына қатысу; 3. Тіркеу үшін қызметтік күнделік және өзге де құжаттаманы жүргізу қорық басшылығында көзделген тәртіппен жүйелі фенологиялық және өзге де бақылаулар. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі заңдар, Нормативтік-құқықтық экология, қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалану саласындағы актілер; 2. Түгендеу бойынша заңнамалық құжаттар; 3. Атаулары, мүмкіндіктері және олардағы жұмыс тәртібі. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	КО ТР 014/2011 "Автомобиль жолдарының қауіпсіздігі" Кеден одағының техникалық регламенті		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	3114-1-009 Экология бойынша техник	
	4	3114-1-010 Экологиялық қауіпсіздік жөніндегі техник	
10. Кәсіптің карточкасы «Автожол жобаларының Эколог-зертханашысы»:			
Топтың коды:	2133-1		
Қызмет атауының коды:	2133-1-002		
Кәсіптің атауы:	Автожол жобаларының Эколог-зертханашысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БА, "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 болып тіркелді). 42-параграф, 437-тармақ, зертханашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Экология және табиғатты қорғау қызметі (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім немесе тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (орта арнайы, орта кәсіптік) білім, жұмыс стажына талап қойылмайды немесе негізгі орта білім, арнайы даярлық және мамандық бойынша кемінде 2 жыл жұмыс стажы болуы тиіс.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Білім беру ұйымының базасында біліктілікті арттыру курстары немесе ұйымда (кәсіпорында) оқыту; "skills.еnбек.kz" платформасында кадрларды даярлау мен қайта даярлаудың қысқа мерзімді курстары.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2133-1-009 - Эколог 3114-1-009 - Экология жөніндегі техник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өнеркәсіптік ұйымның өндірістік қызметінің қоршаған ортаға теріс әсерін болдырмау (барынша азайту)		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымда орындалуын бақылау қоршаған ортаны қорғау және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы талаптар.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ұйымның табиғатты қорғау қызметін жоспарлау және құжаттау;	
Еңбек функциясы 1: Ұйымда орындалуын бақылау қоршаған ортаны қорғау және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы талаптар.			

Дағды 1:

Талаптардың орындалуын бақылау құрылыстарды пайдалану және қоршаған ортаны теріс қорғау құрылғылары әсер ету ұйымның өндірістік қызметі;

Машықтар:

1. Қоршаған ортаны негативтен қорғауға арналған құрылыстар мен құрылғылардың технологиялық параметрлері мен тиімділігін бақылау ұйымдағы әсерлер;
2. Бақылау үшін регламенттейтін техникалық құжаттаманы қолдану құрылыстардың технологиялық режимдері және қоршаған ортаны теріс әсерден қорғауға арналған құрылғылар;
3. Қоршаған ортаға рұқсат етілген әсер ету нормативтерінің сақталуын бақылау үшін аспаптар мен жабдықтарды пайдалану ұйымның өндірістік қызметін жүзеге асыру;
4. Автоматты өлшеу және есепке алу құралдарының техникалық жағдайын бақылау техникалық жағдайын бақылау ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерінің көрсеткіштері ұйымдағы қоршаған ортаға заттар;
5. Аспаптар мен жабдықтарды пайдалану нормативтердің сақталуын бақылау қоршаған ортаға әсері өндірістік қызметті жүзеге асыру ұйымдар;
6. Аспаптар мен жабдықтарды пайдалану сапа нормативтерінің сақталуын бақылау орналасқан ауданындағы қоршаған орта ұйымдар;
7. Электрондық мұрағаттан техникалық іздеу құрылыстар мен құрылғыларға арналған құжаттама қоршаған ортаны теріс қорғау олардың технологиялық бақылауына әсер ету режимдерін.

Білімдер:

1. Білімнің техникалық құжаттамасының электрондық мұрағатымен жұмыс істеу тәртібі;
2. Электрондық кестелермен жұмыс істеуге арналған қолданбалы компьютерлік бағдарламалар: атаулары, мүмкіндіктері және оларда жұмыс істеу тәртібі;
3. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілер;
4. Тазарту қондырғылары мен құрылыстарының құрылысы және жұмыс істеу принципі;
5. Өнеркәсіптік ластаушы шығарындыларды тазарту технологиясы мен жабдықтары атмосфераға заттар мен ағынды суларды тазарту;
6. Ұйымдағы автоматты өлшеу және есепке алу құралдары арқылы бақылауға жататын ластаушы заттардың тізбесі;
7. Қоршаған орта сапасы нормативтерінің және қоршаған ортаға жол берілетін әсер ету нормативтерінің сақталуын бақылау үшін аспаптар мен жабдықтарды пайдалану түрлері, негізгі сипаттамалары, мақсаты мен тәртібі;
8. Ұйымның өндірістік қызметін жүзеге асыру кезінде қоршаған орта сапасының нормативтері және қоршаған ортаға жол берілетін әсер ету нормативтері;
9. Ұйымның өндірістік қызметін жүзеге асыру кезінде қоршаған ортаға жол берілетін әсер ету нормативтерінің сақталуына бақылау жүргізу әдістемесі;
10. "Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің", сондай-ақ еңбекті қорғау мен қауіпсіздіктің мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілердің талаптары";
11. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптары;
12. Жұмыстарды жүргізу кезінде өндірістік санитария бойынша жұмысты ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқауларды сақтау;
13. Ішкі еңбек тәртібін сақтау.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Ұйымның табиғатты қорғау қызметін жоспарлау және құжаттау;	Дағды 1: Іс-шараларды жоспарлау және құжаттау ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану;	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану жөніндегі іс-шараларды жоспарлау және құжаттамалық ресімдеу; 2. Мәтіндік редакторларды қолданыңыз (процессорлар) жасау және безендіру үшін әқоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар; 3. Мәтіндік редакторларды қолданыңыз төлқұжаттарды толтыруға арналған (процессорлар) және газ тазарту қондырғыларының тізілімі; 4. Электронды түрде жүктеу және тіркеу мұрағаттың жаңа құжаттары; 5. Құралдар мен жүйелерді техникалық байқаудан өткізу ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау; 6. Ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдаланудың технологиялық параметрлері мен тиімділігін бағалау; 7. Сынақтар өткізуді ұйымдастыру ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін ; 8. Ұйымда қоршаған ортаны қорғау жүйелері мен құралдарына техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, консервациялауды ұйымдастыру.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; 2. Құрылғы, әрекет принциптері, ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау жүйелері мен құралдарының техникалық сипаттамалары; 3. Қоршаған ортаны қорғау жүйелері мен құралдарын пайдалану ережелері мен шарттарын реттейтін техникалық құжаттама; 4. Ұйымда газ тазарту қондырғыларының паспортын ресімдеу нысаны, мазмұны және тәртібі; 5. Ұйымда газ тазарту қондырғыларының тізілімін жүргізу тәртібі; 6. мәтіндік редакторлар (процессорлар): атаулары, мүмкіндіктері және олардағы жұмыс тәртібі; 7. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы талаптарды ескере отырып, жабдықты пайдалануға беру тәртібі; 8. Ұйымның өндірістік және ұйымдастырушылық құрылымы және оның даму перспективалары; 9. Ұйымдағы өнім өндірудің технологиялық процестері мен режимдері; 10. Техниканы дамыту перспективалары және қоршаған ортаны қорғау саласындағы технологиялар; 11. Техникалық құжаттаманың электрондық мұрағатымен жұмыс істеу тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	КО ТР 014/2011 "Автомобиль жолдарының қауіпсіздігі" Кеден одағының техникалық регламенті	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	2133-1-003 Экологиялық инженер
11. Кәсіптің карточкасы «Гидротехник»:		
Топтың коды:	2142-9	
Қызмет атауының коды:	2142-9-001	
Кәсіптің атауы:	Гидротехник	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БА, "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 болып тіркелді). Параграф 105, 626-тармақ, техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Гидротехникалық құрылыс	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Техникалық және кәсіптік (орта арнайы, орта кәсіптік) білімінің болуы: санаты жоқ техник: жұмыс өтіліне талап қойылмайды II санатты техник: санаты жоқ техник лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; I санатты техник: II санатты техник лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Білім беру ұйымының базасында біліктілікті арттыру курстары немесе ұйымда (кәсіпорында) оқыту; "skills.enbek.kz" платформасында кадрларды даярлау мен қайта даярлаудың қысқа мерзімді курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3115-9-022 - Техник-гидротехник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гидротехникалық құрылыстар мен мелиоративтік жүйелерді салу, пайдалану және реконструкциялау кезінде жалпы құрылыс жұмыстарын жүргізуді ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік тапсырмалар мен күнтізбелік жоспарлардың көлемін келісу өндіріс жалпы құрылыс, жөндеу- қалпына келтіру және қайта құру жұмыс гидротехникалық құрылыстар мен мелиоративтік жүйелерінде;	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дайындық және учаскені жабдықтау өндіріс жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстары гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелер;	
Еңбек функциясы 1: Өндірістік тапсырмалар мен күнтізбелік жоспарлардың көлемін келісу өндіріс жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және қайта құру жұмыс гидротехникалық құрылыстар мен мелиоративтік жүйелерінде;	Дағды 1: Өндіріс учаскесін дайындау жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыс гидротехникалық құрылыстар мен мелиоративтік жүйелерінде;	Машықтар: 1. Гидротехникалық жұмыстарда жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарының өндірістік тапсырмалар көлемдерінің және өндірістің күнтізбелік жоспарларының сәйкестігін бағалауды жүзеге асыру құрылыстар мен мелиорациялық жүйелер Еңбек және материалдық-техникалық ресурстарға қойылатын нормативтік талаптарға; 2. Гидротехникалық құрылыстарда және мелиорациялық жүйелерде жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарын жүргізу учаскесін жоспарлауды және белгілеуді жүзеге асыру; 3. Гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелердегі жалпы құрылыс, жөндеу - қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарының өндіріс учаскесін дайындау және жабдықтау жөніндегі қосалқы жұмыстардың құрамы мен көлемін айқындау.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелерде жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарын жүргізуге нормативтік техникалық құжаттардың талаптары; 2. Кешенді және мамандандырылған өндірістік буындар мен бригадаларды ұйымдастыру қағидаттарын білу; 3. Гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелерде жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарын жүргізу технологиясын білу; 4. Гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелердегі жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарының өндірістік тапсырмалары мен өндіріс жоспарларын (жедел жоспарларды, ресурстарға қажеттілік жоспарларын, кестелерді)әзірлеу және келісу тәртібін білу; 5. Гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелерде жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарын жүргізудің өндірістік тапсырмаларында және күнтізбелік жоспарларында көзделген көлемдерді орындау үшін қажетті Еңбек және материалдық-техникалық ресурстарды есептеу әдістерін білу; 6. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасын білу; 7. "Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің", сондай-ақ еңбекті қорғау мен қауіпсіздіктің мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілердің талаптары"; 8. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптары; 9. Жұмыстарды жүргізу кезінде өндірістік санитария бойынша жұмысты ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқауларды сақтау. 10. Ішкі еңбек тәртібін сақтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Дайындық және учаскені жабдықтау өндіріс жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстары гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелер;</p>	<p>Дағды 1: Материалдық- техникалық қамтамасыз ету өндіріс жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстары гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелер;</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс материалдарының, конструкцияларының, бұйымдарының номенклатурасын айқындау және көлемін (санын) есептеуді жүзеге асыру, сәйкес жабдықтар мен материалдық-техникалық ресурстардың басқа түрлерін өндірістік тапсырмалар және күнтізбелік гидротехникалық құрылыстар мен мелиорациялық жүйелерде жалпы құрылыс, жөндеу-қалпына келтіру және реконструкциялау жұмыстарын жүргізу жоспарлары; 2. Құрылыс материалдарының, конструкциялардың, бұйымдардың, жабдықтардың және материалдық-техникалық ресурстардың басқа да түрлерінің сапасына деректі, көрнекі және аспаптық бақылау жүргізу; 3. Материалдық-техникалық ресурстарды Құжаттамалық есепке алуды жүзеге асыру.

		Білімдер:	
		<p>1. Жалпы құрылыс жұмыстарын жүргізу үшін материалдық-техникалық ресурстарға қойылатын нормативтік талаптарды білу;</p> <p>2. Негізгі құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының түрлері мен қасиеттерін білу;</p> <p>3. Негізгі түрлері мен сипаттамаларын білу құрылыс, Технологиялық жабдықтар мен құралдар;</p> <p>4. Құрылыс машиналарының, энергетикалық қондырғылардың, көлік құралдарының түрлері мен сипаттамаларын білу;</p> <p>5. Тасымалдау ережелерін білу, әр түрлі материалдар мен компоненттерді сақтау және сақтау</p> <p>6. Техниканы ұстау және пайдалану ережелерін білу және жабдықтар;</p> <p>7. Есепті құжаттаманы (Шығыс ведомосін) жасау тәртібін білу материалдық құндылықтарды пайдалану бойынша;</p> <p>7. Материалдық құндылықтарды пайдалану бойынша есепті құжаттаманы (құрылыс материалдары шығысының ведомосін) жасау тәртібін білу;</p> <p>8. "Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің", сондай-ақ еңбекті қорғау мен қауіпсіздіктің мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілердің талаптары";</p> <p>9. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптары;</p> <p>10. Жұмыстарды жүргізу кезінде өндірістік санитария бойынша жұмысты ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқауларды сақтау.</p> <p>11. Ішкі еңбек тәртібін сақтау.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	КО ТР 014/2011 "Автомобиль жолдарының қауіпсіздігі" Кеден одағының техникалық регламенті		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Машинист укладчика асфальтобетона	
	7	3115-9-022 Техник-гидротехник	
	6	2142-9-013 Инженер-гидротехник	
12. Кәсіптің карточкасы «Қоршаған ортаны қорғау инспекторы»:			
Топтың коды:	3160-5		
Қызмет атауының коды:	3160-5-003		
Кәсіптің атауы:	Қоршаған ортаны қорғау инспекторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БА, "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 болып тіркелді). Параграф 105, 626-тармақ, техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Экология және табиғатты қорғау қызметі (түрлері бойынша)	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Техникалық және кәсіптік (орта арнайы, орта кәсіптік) білімінің болуы: санаты жоқ техник: жұмыс өтіліне талап қойылмайды II санатты техник: санаты жоқ техник лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; I санатты техник: II санатты техник лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл.	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Білім беру ұйымының базасында біліктілікті арттыру курстары немесе ұйымда (кәсіпорында) оқыту; "skills.епбек.kz" платформасында кадрларды даярлау мен қайта даярлаудың қысқа мерзімді курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3160-5-005 - Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инспектор	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өнеркәсіптік ұйымның өндірістік қызметінің қоршаған ортаға теріс әсерін болдырмау (барынша азайту)	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Орындалуын бақылау ұйымда облыстағы талаптар қоршаған ортаны қорғау орта және қамтамасыз ету экологиялық қауіпсіздік
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ұйымның табиғатты қорғау қызметін жоспарлау және құжаттау;
Еңбек функциясы 1: Орындалуын бақылау ұйымда облыстағы талаптар қоршаған ортаны қорғау орта және қамтамасыз ету экологиялық қауіпсіздік	Дағды 1: Орындалуын бақылау талаптарына пайдалану құрылыстар мен қорғау құрылғылары қоршаған орта теріс әсер ету өндірістік	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Қоршаған ортаны ұйымдағы жағымсыз әсерлерден қорғауға арналған құрылыстар мен құрылғылардың технологиялық параметрлері мен тиімділігін бақылау; 2. Ұйымда қоршаған ортаны теріс әсерден қорғауға арналған құрылыстар мен құрылғылардың технологиялық режимдерін реттейтін техникалық құжаттаманы бақылау үшін қолдану; 3. Ұйымдағы қоршаған ортаға ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерінің көрсеткіштерін өлшеу және есепке алудың автоматты құралдарының техникалық жай күйін бақылау; 4. Ұйымның өндірістік қызметін жүзеге асыру кезінде қоршаған ортаға жол берілетін әсер ету нормативтерінің сақталуын бақылау үшін аспаптар мен жабдықтарды пайдалану; 5. Ұйым орналасқан ауданда қоршаған орта сапасының нормативтерінің сақталуын бақылау үшін аспаптар мен жабдықтарды пайдалану Ұйым орналасқан ауданда қоршаған орта сапасының нормативтерінің сақталуын бақылау үшін аспаптар мен жабдықтарды пайдалану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техникалық құжаттаманың электрондық мұрағатымен жұмыс істеу тәртібін білу; 2. Электрондық кестелермен жұмыс істеуге арналған қолданбалы компьютерлік бағдарламаларды білу: атаулары, мүмкіндіктері және олардағы жұмыс тәртібі; 3. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу; 4. Тазарту қондырғылары мен құрылыстарының құрылысы және жұмыс істеу принципі; 5. Өнеркәсіптік ластаушы шығарындыларды тазарту технологиялары мен жабдықтарын білу атмосфераға заттар мен ағынды суларды тазарту; 6. Техникалық талаптарды білу қоршаған ортаға ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін өлшеу және есепке алудың автоматты құралдары. 7. "Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің", сондай-ақ еңбекті қорғау мен қауіпсіздіктің мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілердің талаптары"; 8. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптары; 9. Жұмыстарды жүргізу кезінде өндірістік санитария бойынша жұмысты ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқауларды сақтау. 10. Ішкі еңбек тәртібін сақтау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Ұйымның табиғатты қорғау қызметін жоспарлау және құжаттау;</p>	<p>Дағды 1: Іс-шараларды жоспарлау және құжаттау ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану;</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымда қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеу. 2. Мәтіндік редакторларды қолданыңыз (процессорлар) жасау және безендіру үшін қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар. 3. Құралдар мен жүйелерді техникалық байқаудан өткізу ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау. 4. Электронды түрде жүктеу және тіркеу мұрағаттың жаңа құжаттары. 5. Құралдар мен жүйелерді техникалық байқаудан өткізу ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау. 6. Технологиялық параметрлерді бағалау және құралдар мен жүйелерді пайдалану тиімділігі ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау.

	Білімдер:		
	<p>1. Техникалық құжаттаманың электрондық мұрағатымен жұмыс істеу тәртібін білу.</p> <p>2. Электрондық кестелермен жұмыс істеуге арналған қолданбалы компьютерлік бағдарламаларды білу: атаулары, мүмкіндіктері және олардағы жұмыс тәртібі;</p> <p>3. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу;</p> <p>4. Тазарту қондырғылары мен құрылыстарының құрылысы және жұмыс істеу принципі;</p> <p>5. Өнеркәсіптік ластаушы шығарындыларды тазарту технологиялары мен жабдықтарын білу атмосфераға заттар мен ағынды суларды тазарту;</p> <p>6. Техникалық талаптарды білу қоршаған ортаға ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін өлшеу және есепке алудың автоматты құралдары;</p> <p>7. "Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің", сондай-ақ еңбекті қорғау мен қауіпсіздіктің мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілердің талаптары";</p> <p>8. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптары;</p> <p>9. Жұмыстарды жүргізу кезінде өндірістік санитария бойынша жұмысты ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқауларды сақтау;</p> <p>10. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібін.</p>		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	КО ТР 014/2011 "Автомобиль жолдарының қауіпсіздігі" Кеден одағының техникалық регламенті		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	3160-5-005 Қоршаған ортаны қорғау инспекторы	
13. Кәсіптің карточкасы «2133-1-003 Инженер-эколог»:			
Топтың коды:	2133-1		
Қызмет атауының коды:	2133-1-003		
Кәсіптің атауы:	2133-1-003 Инженер-эколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БА, "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 болып тіркелді). 64-параграф, 503-тармақ, Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер (Эколог)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Қоршаған орта	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер (эколог): кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі және II санатты қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер (эколог) лауазымында жұмыс стажы кемінде 2 жыл болуы тиіс; II санатты қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер (эколог): кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі және санаты жоқ қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер (эколог) лауазымындағы жұмыс стажы кемінде 3 жыл болуы тиіс; қоршаған ортаны қорғау жөніндегі инженер (эколог): тиісті бағыт бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс стажына талап қойылмайды.		

Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Білім беру ұйымының базасында біліктілікті арттыру курстары немесе ұйымда (кәсіпорында) оқыту; "skills.embek.kz" платформасында кадрларды даярлау мен қайта даярлаудың қысқа мерзімді курстары.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2133-1-009 - Эколог	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өнеркәсіптік ұйымның өндірістік қызметінің қоршаған ортаға теріс әсерін болдырмау (барынша азайту).	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымда қоршаған ортаны қорғау және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы талаптардың орындалуын бақылау. 2. Ұйымның табиғатты қорғау қызметін жоспарлау және құжаттау;
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ұйымда қоршаған ортаны қорғау және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы талаптардың орындалуын бақылау.	Дағды 1: Қоршаған ортаны өндірістің теріс әсерінен қорғауға арналған құрылыстар мен құрылғыларды пайдалануға қойылатын талаптардың орындалуын бақылау.	Машықтар: 1. Қоршаған ортаны ұйымдағы жағымсыз әсерлерден қорғауға арналған құрылыстар мен құрылғылардың технологиялық параметрлері мен тиімділігін бақылау; 2. Ұйымда қоршаған ортаны теріс әсерден қорғауға арналған құрылыстар мен құрылғылардың технологиялық режимдерін реттейтін техникалық құжаттаманы бақылау үшін қолдану; 3. Ұйымдағы қоршаған ортаға ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерінің көрсеткіштерін өлшеу және есепке алудың автоматты құралдарының техникалық жай күйін бақылау; 4. Ұйымның өндірістік қызметін жүзеге асыру кезінде қоршаған ортаға жол берілетін әсер ету нормативтерінің сақталуын бақылау үшін аспаптар мен жабдықтарды пайдалану; 5. Ұйым орналасқан ауданда қоршаған орта сапасының нормативтерінің сақталуын бақылау үшін аспаптар мен жабдықтарды пайдалану.
		Білімдер: 1. Техникалық құжаттаманың электрондық мұрағатымен жұмыс істеу тәртібін білу; 2. Электрондық кестелермен жұмыс істеуге арналған қолданбалы компьютерлік бағдарламаларды білу; атаулары, мүмкіндіктері және олардағы жұмыс тәртібі; 3. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу; 4. Негізгі көздер тізімін білу ағынды сулардың пайда болуы, олардың құрамы, тазарту әдістері мен түрлері; 5. Тазарту қондырғылары мен құрылыстарының құрылысы және жұмыс істеу принципі; 6. Техникалық талаптарды білу қоршаған ортаға ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін өлшеу және есепке алудың автоматты құралдары; 7. "Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің", сондай-ақ еңбекті қорғау мен қауіпсіздіктің мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілердің талаптары"; 8. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптары; 9. Жұмыстарды жүргізу кезінде өндірістік санитария бойынша жұмысты ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқауларды сақтау. 10. Ішкі еңбек тәртібін сақтау.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Еңбек функциясы 2: Ұйымның табиғатты қорғау қызметін жоспарлау және құжаттау;		

	Дағды 1: Іс-шараларды жоспарлау және құжаттау ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану;	Машықтар: 1. Ұйымда қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеу; 2. Мәтіндік редакторларды қолданыңыз (процессорлар) жасау және безендіру үшін қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар; 3. Электрондық мұрағатқа жаңа құжаттарды жүктеу және тіркеу; 4. Ұйымда қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелеріне техникалық байқау жүргізу; 5. Ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау құралдары мен жүйелерін пайдаланудың технологиялық параметрлері мен тиімділігін бағалау.
		Білімдер: 1. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу; 2. Ұйымдағы қоршаған ортаны қорғау жүйелері мен құралдарының құрылымы, әрекет ету принциптері, техникалық сипаттамалары; 3. Қоршаған ортаны қорғау жүйелері мен құралдарын пайдалану ережелері мен шарттарын реттейтін техникалық құжаттаманы білу; 4. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы талаптарды ескере отырып, жабдықты пайдалануға беру тәртібін білу; 5. Ұйымның өндірістік және ұйымдастырушылық құрылымын және оның болашағын білу даму; 6. Ұйымдағы өнім өндірудің технологиялық процестері мен режимдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	КО ТР 014/2011 "Автомобиль жолдарының қауіпсіздігі" Кеден одағының техникалық регламенті	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	2133-1-009 Эколог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

14. Мемлекеттік органның атауы:
Қазақстан Республикасының Көлік министрлігі
Орындаушы:
Әбдіқадыр А.Е., +7 (717) 275 46 33, kadnauka@gmail.com
15. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
"ҚазАвтоЖол" ҰК" АҚ
Жоба жетекшісі:
Смагулов Т.Н.
Телефон нөмірі: +7 (707) 520 88 25
Орындаушылар:
Жанкин А.С., +7 (705) 986 14 79, djan__90@mail.ru
16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:
17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 16.01.2024 г.
18. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
19. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.
20. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2027 г.